

Stakeholdersforum – vergadering 8 oktober 2024

Tijdens deze bijeenkomst werden de volgende vier onderwerpen besproken:

1. Examenfraude
2. CSDDD – Corporate Sustainability Due Diligence Directive; assurance verwachtingen en relatie met CSRD
3. Aanbevelingen Kwartiermakers Toekomst Accountancysector inzake financiële transparantie en winstdeling
4. Nut en noodzaak uitbreiding bevoegdheden NBA richting accountantsorganisaties

1. Examenfraude

Het NBA-bestuur heeft criteria vastgesteld voor wat het bestuur als een ‘ernstig geval van examenfraude’ beschouwt dat tuchtrechtelijk opgevolgd dient te worden. De criteria zijn met de zes OOB-accountantsorganisaties gedeeld met het verzoek om de NBA te informeren over die dossiers die aan de criteria voldoen. De NBA heeft ook openbaar over de criteria gecommuniceerd. De criteria richten zich op beleidsbepalers en extern accountants.

Het forum vraagt zich af of de door de NBA gehanteerde criteria niet te fijn zijn waardoor veel gevallen net buiten de scope van tuchtrechtelijke actie kunnen blijven. Geantwoord wordt dat op dit moment de NBA niet kan inschatten hoeveel accountants daadwerkelijk onder de criteria gaan vallen. Er is ook een categorie overige, dus de verwachting is van niet.

Gevraagd wordt of de NBA een beleid heeft in welke situaties – ook buiten het voorliggende onderwerp examenfraude om – de NBA wel of niet naar de tuchtrechter stapt. De NBA antwoordt bevestigend. Sowieso is er een breed scala aan instrumenten beschikbaar voor de NBA en de Raad voor Toezicht culminerend in een eventuele tuchtklacht. Dit laatste wordt altijd gewogen in de juridische commissie van het bestuur waarna bespreking en besluitvorming in het gehele bestuur volgt.

2. CSDDD – Corporate Sustainability Due Diligence Directive; assurance verwachtingen en relatie met CSRD – Corporate Sustainability Directive

De richtlijn gaat gefaseerd gelden voor ondernemingen van verschillende omvang. Kernpunten van CSDDD zijn (a) het inrichten van een due diligence proces om misstanden ten aanzien van milieu en mensenrechten te voorkomen en (b) opstellen van een klimaattransitieplan. Hierover moet ook gerapporteerd worden en daaruit volgt een link met de CSRD.

Aangegeven wordt dat ondernemingen de mogelijkheid krijgen om hun CSDDD verplichtingen te laten verifiëren door een derde partij. Hierover kan in de CSRD rapportage gerapporteerd worden.

Vanuit het forum worden de volgende drie zorgen vanuit beursgenoteerde ondernemingen genoemd:

1. De timing; men is nog druk bezig met de CSRD implementatie.
2. Het inregelen van het compliance protocol inzake CSDDD is nog onduidelijk.
3. Bezitten derde partijen wel voldoende kennis om CSDDD verplichtingen te verifiëren?; dit gezien de moeite die er momenteel bestaat om de kennis voor CSRD assurance te borgen.

Gemeld wordt verder dat er diverse lidstaatopties zijn bij implementatie CSDDD. Dit kan funest uitpakken voor onderlinge vergelijkbaarheid van regels tussen landen, zeker omdat CSDDD zich op de gehele keten richt.

De NBA wijst er op dat CSRD op transparantie is gericht, CSDDD is eigenlijk gericht op normen. Tevens wordt er op gewezen dat voor een succesvolle CSDDD implementatie het noodzakelijk is dat de

zogenoemde derde partijen (waaronder reeds bestaande ‘thematische assurance providers’) aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen zodat de ondernemingen én de controlerend accountant daar op kunnen vertrouwen. Hier ziet de NBA een gezamenlijke opdracht voor alle actoren in de gehele financiële verantwoordingsketen.

3. Aanbevelingen Kwartiermakers Toekomst Accountancysector inzake financiële transparantie en winstdeling

Uit inventarisatie blijkt dat de door de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector gewenste financiële transparantie al in grote mate aanwezig is – zeker bij de meeste OOB-accountantsorganisaties.

Het forum wijst er op dat de wens voor financiële transparantie zeker ook vanuit internationale hoek komt; in diverse landen zijn de advies- en of consultancytak meer winstgevend dan de audittak. Nationale toezichthouders wensen daar dan duidelijk inzicht in. Vanuit het gezichtspunt van aandeelhouders wordt vanuit het forum opgemerkt dat deze een voorkeur hebben voor een accountantsorganisatie die een focus heeft op audit. De financiële transparantie kan deze focus beter zichtbaar maken. Naar de mening van het forum hebben de meeste OOB-accountantsorganisaties in Nederland momenteel een goede balans tussen audit en overige diensten. Financiële transparantie kan laten zien of deze balans wijzigt.

Inzake het onderdeel “een op kwaliteit gericht beloningsbeleid” in de financiële transparantie wordt opgemerkt dat inderdaad ‘kwaliteit’ een stevig onderdeel is geworden van het beloningsbeleid bij de accountantsorganisaties. Vanuit het forum wordt ook gewezen op elementen als medewerkerstevredenheid die een plaats verdienen in het beloningsspectrum.

De NBA bekijkt nog nader of er op dit thema van financiële transparantie nog verdere stappen moeten worden gezet of maatregelen worden genomen.

4. Nut en noodzaak uitbreiding bevoegdheden NBA richting accountantsorganisaties

Door de NBA wordt toegelicht dat dit onderwerp governance onderdeel is van het jaarplan 2025 van de NBA. De NBA is als beroepsorganisatie van oudsher primair gericht op de individuele accountant maar in de afgelopen jaren worden door het maatschappelijke en politieke veld ook steeds meer verwachtingen uitgesproken inzake de rol die de NBA zou moeten hebben richting accountantsorganisaties. De vraag is of de NBA hier genoeg instrumenten heeft om deze verwachting waar te kunnen maken.

In de governance discussie heeft de NBA de volgende drie vraagstukken centraal gesteld:

1. Het NBA-bestuur heeft de beleidsmatige keuze gemaakt dat de NBA zich blijft richten op alle accountants, niet enkel het openbaar beroep; een keuze voor een pluriforme beroepsorganisatie.
2. Mogelijkheden bekijken tot een intensievere samenwerking met gelieerde audit-beroepsorganisaties zoals de IT-auditors in de vorm van bijvoorbeeld een federatief model voor de NBA met overige gelieerde beroepsorganisaties. Dit is ook een advies van de Expertgroep die heeft gekeken naar het beroepsprofiel op verzoek van de Kwartiermakers en de NBA.
3. Hoe zou de NBA zich meer kunnen richten op accountantsorganisaties?

De forumleden zijn verdeeld over de uitbreiding van de scope naar accountantsorganisaties. Zo zeggen leden dat de NBA de kwaliteit van de sector en beroepsuitoefening dient zeker te stellen en dat is lastig realiseerbaar door enkel de focus op de individuele beroepsbeoefenaar te leggen. Dit vraagt wel afstemming met de toezichthouder.

Vanuit de NBA wordt er op gewezen dat de NBA zeker niet de toezichtstaak van de AFM wil overnemen. De NBA heeft verordenende bevoegdheden die ze graag wil uitbreiden van individu naar organisatie. Dat zijn andere bevoegdheden dan het toezichthouden. Heldere scheiding van taken vind de NBA van groot belang, zoals de scheiding der machten. De NBA wenst immers geen uitbreiding van toezichthoudende bevoegdheden.

Verder geeft de NBA aan dat de door de NBA gewenste uitbreiding in bevoegdheden ook meer daadkracht oplevert bij bijvoorbeeld regelgeving voor het beroep.